

COVID-19 seku novēršanas plāns

Atbalsts

Ņemot vērā to, ka COVID-19 infekcijas izplatīšanās rezultātā Latvijas Republikā ir izsludināts ārkārtas stāvoklis, esam apkopējuši būtiskāko informāciju par atbalsta programmām uzņēmumiem.

Apkopotā informācija ir balstīta uz 05.04.2020. likuma *"Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar COVID-19 izplatību"* redakciju ([pieejama šeit](#)) un citiem saistītajiem tiesību aktiem. Ņemot vērā, ka situācija, likums un saistītie normatīvie akti var strauji mainīties, lūdzam sekot līdzi jaunākajai informācijai.

Kritēriji dīkstāves pabalsta saņemšanai un nodokļu samaksas termiņa pagarināšanai

Nodokļu maksātāji un darba devēji, kurus ir skārusi COVID-19 izraisītā krīze ir tiesības pieteikties uz dīkstāves pabalstu un nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu, ja:

- ⊖ apgrozījums 2020.gada martā vai aprīlī, salīdzinot ar 2019.gada attiecīgo mēnesi, ir samazinājies vismaz par 30%;
- ⊖ apgrozījums 2020.gada martā vai aprīlī, salīdzinot ar 2019.gada attiecīgo mēnesi, ir samazinājies vismaz par 20% un papildus izpildās arī viens no kritērijiem zemāk:
- eksports 2019.gadā veidoja 10% no apgrozījumu vai bija vismaz 500'000 eiro;
- 2019.gadā vidējā izmaksātā bruto darba alga bija 800 eiro vai vairāk;
- uz 2019.gada 31.decembri ilgtermiņa ieguldījumi pamatlīdzekļus bija vismaz 500'000 eiro.

Dīkstāves atbalsts netiek piemērots, ja izpildās viens no priekšnoteikumiem zemāk:

- ⊖ uz pieteikuma iesniegšanas dienu nodokļu parāds pārsniedz 1000 EUR, un tas nav sadalīts termiņos vai nav noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļa samaksu;
- ⊖ ir izslēgts vai pēdējos divos gados ir ticis izslēgts no PVN maksātāju reģistra;
- ⊖ nav iesniegts pamatojums par dīkstāves iestāšanos vai dīkstāve nav saistīta ar COVID-19 izraisīto krīzi
- ⊖ un citi.

Darbinieki

Ja darba devējs nenodarbina darbinieku vai ir dīkstāve, tad darbiniekam, kas tiek nodarbināts vispārējā nodokļu režīmā tiek kompensēta atlīdzība līdz 75% **no iepriekšējo sešu mēnešu vidējās atlīdzības**, bet ne vairāk kā EUR 700 par kalendāro mēnesi. Mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja darbiniekam tiek kompensēta atlīdzība līdz 50% no vidējās atlīdzības 2019.gada trešajā un ceturtajā ceturksnī, bet ne vairāk kā EUR 700 par kalendāro mēnesi. Pašreiz pabalsts var tikt piešķirts par periodu no 2020.gada 14.marta līdz 14.maijam. Pabalsts netiek aplikts ar IIN vai valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām. **Darba devējam ir jāiesniedz iesniegums VID par atbalsta piešķiršanu līdz nākamā mēneša 25. datumam. Par periodu no 14.03.2020. līdz 31.03.2020. iesniegums jāiesniedz līdz 25.04.2020.**

Pabalsts tiks izmaksāts darbiniekiem pa tiešo. **Ja komersants palielina darbinieku skaitu laikā, kad saņem dīkstāves pabalstu, tad pabalsta piešķiršana tiek pārtraukta.**

Dīkstāves pabalstu ir tiesības saņemt arī fiziskām personām saimnieciskās darbības veicējiem, mikrouzņēmuma nodokļa maksātājiem un autoratlīdzības saņēmējiem, kas ir veikušas obligātās sociālās iemaksas un, kas nav guvušas ienākumus no saimnieciskās darbības (nav attiecināms uz autoratlīdzības saņēmējiem).

Pabalstam ir piemērojami sekojoši ierobežojumi:

- ⊖ mikrouzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem 50% apmērā no mēneša vidējiem ienākumiem no saimnieciskās darbības par pēdējiem diviem ceturkšņiem, bet ne vairāk kā EUR 700;
- ⊖ pašnodarbinātajai personai vispārīgā režīmā – 75% apmērā no vidējās obligāto sociālo iemaksu objekta pēdējos divos ceturkšņos, bet ne vairāk kā EUR 700.

Dīkstāves atbalstu nav tiesības saņemt, ja izpildās viens no priekšnoteikumiem zemāk:

- ⊖ uz pieteikuma iesniegšanas dienu nodokļu parāds pārsniedz 1000 EUR un tas nav sadalīts termiņos vai nav noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļa samaksu;
- ⊖ Ja pašnodarbinātajai personai ienākumi no nodarbinātības vispārējā nodokļu režīmā iepriekšējos 6 mēnešos pirms ārkārtas situācijas izsludināšanas vidēji mēnesī bija lielāki par EUR 430;
- ⊖ nav iesniegts pamatojums par dīkstāves iestāšanos vai dīkstāve nav iestājusies saistībā ar COVID-19 izraisīto krīzi;
- ⊖ pašnodarbinātām personām, kuras ir patentmaksas maksātāji
- ⊖ un citi.

Nodokļu samaksas termiņa pagarinājums uz 3 gadiem

Saimnieciskās darbības veicējiem, kas izpilda iepriekš minētos kritērijus ir tiesības pieteikties pagarināt tekošo nodokļu samaksas termiņu un lūgt samaksas termiņa pagarinājumu, nokavētajiem nodokļu maksājumiem, kuru samaksas termiņš ir pagarināts atbilstoši likuma "Par nodokļiem un nodokļiem" 24.pantam. Termiņu var pagarināt līdz 3 gadiem, nokavējuma nauda netiks piemērota, kā arī šāda informācija netiks iekļauta nodokļu parādnieku datu bāzē.

Iesniegums par termiņa pagarinājumu **jāiesniedz 2 mēnešu laikā** pēc maksājuma termiņa iestāšanās vai šā likuma spēkā stāšanās dienas (22.03.2020).

Atbalsta piešķiršanai tiks ņemta vērā līdzšinējā nodokļu maksātāja sadarbība ar VID.

Ja lēmums par atbalsta piešķiršanu uzņēmumam **tiek atcelts, tad nokavējuma nauda tiks aprēķināta par periodu no atbalsta piešķiršanas perioda sākuma.**

Atbalsta mehānismi zemāk ir piemērojami viesiem nodokļu maksātājiem.

Slimības pabalsts

Līdz 2020. gada 30. jūnijam saistībā ar COVID-19 (saslimšana vai atrašanās karantīnā) tiks izsniegta slimības lapa B, ko apmaksās valsts.

Darba devējam ir pienākums nodrošināt grūtniecei drošus darba apstākļus vai iespēju strādāt no mājām. Ja tas nav iespējams tad, pamatojoties uz ārsta atzinumā norādīto laiku, grūtniecei piešķir atvaļinājumu, kurā tiek saglabāta vidējā izpeļņa.

Nodokļi

☺ **Nekustamā īpašuma nodoklis**

Pašvaldības var noteikt citus Nekustamā īpašuma nodokļa samaksas termiņus.

☺ **Iedzīvotāju ienākuma nodoklis**

Saimnieciskās darbības veicēji par 2020. gadu var neveikt avansa maksājumus.

☺ **Ātrāka Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) pārmaksas atmaksa**

No 01.04.2020. līdz 31.12.2020. PVN pārmaksas atmaksas termiņš būs 30 dienas pēc deklarācijas iesniegšanas.

Līdz 31.03.2020. apstiprināto PVN pārmaksu, kas ir pārcelta uz nākamajiem taksācijas periodiem, atmaksās līdz 14.04.2020. Ja līdz 31.03.2020. nav apstiprināta PVN pārmaksa, tad atmaksa tiks veikta 30 dienu laikā pēc deklarācijas iesniegšanas.

Ja PVN pārmaksas apstiprināšanas termiņš līdz 31.03.2020. ir pagarināts, tad PVN tiks atmaksāts nākamajā darba dienā pēc pārmaksas apstiprināšanas.

Akcīze, alkohols un azartspēles

☰ **Alkohola tirdzniecība internetā**

Ar distances līgumu var pārdot akcīzes preces. Neattiecas uz tabakas izstrādājumiem un elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu. Ir piemērojami vecuma un laika ierobežojumi atbilstoši likumam.

☰ **Aizliedz azartspēles**

Uz šī likuma darbības laiku tiek apturētas visas azartspēļu organizēšanas licences gan fiziskās organizēšanas vietās, gan interaktīvajā vidē.

Neattiecas uz interaktīvajām azartspēlēm, skaitļu izlozēm un momentloterijām.

☰ **Akcīzes noliktavas nodrošinājuma atbrīvojums nenedaturētajam spirtam**

Atbrīvojums no akcīzes nodokļa ir piemērojams arī nenedaturētajam spirtam, ko izmanto dezinfekcijas līdzekļu ražošanā. Spirta aprītei ir jānotiek atbilstoši likuma normām un spirta iegādei nepieciešama VID atļauja alkoholisko dzērienu iegādei.

Īslaicīgam reģistrētam saņēmējam, kuram ir atļauja alkoholisko dzērienu iegādei, saņemot spirtu no citas dalībvalsts, nav piemērojams akcīzes nodokļa nodrošinājums.

Uzņēmumiem, kam ir licence apstiprinātas noliktavas turētāja darbībai un kuri veic spirta ražošanu, ir tiesības saņemt vispārēja nodrošinājuma samazinājumu 90% apmērā. Par spirta ražošanas uzsākšanu ir jāinformē VID vismaz vienu darba dienu pirms.

Cita veida atbalsts

☰ Ierobežoti nokavējuma procenti

No 01.04.2020. līdz 01.09.2020. nokavējuma procenti par civiltiesisku saistību izpildīšanas nokavējumu nevar pārsniegt likumiskos procentus..

☰ Padziļinātās sadarbības programma

VID ir tiesības neizslēgt uzņēmumu no padziļinātās sadarbības programmas 2020., 2021., 2022. un 2023. gadā, ja to ir skāruši COVID-19 izraisītie apstākļi un COVID-19 apstākļu ietekme ir pamatojama.

☰ Nomas maksas atlaide

Valsts un pašvaldību iestādes, publiskas personas, brīvostas un speciālas ekonomiskās zonas uz speciālā likuma darbības laiku **krīzes skarto nozaru komersantus** atbrīvo no publiskas personas mantas nomas maksas, vai samazina to un nepiemēro nokavējuma un soda naudu par kavētiem maksājumiem.

Atbrīvojums neattiecas uz komunālajiem maksājumiem.

☰ Aizliegums par maksātnespējas procesa pieteikumu

Līdz 2020. gada 1. septembrim aizliegts iesniegt kreditora pieteikumu par juridiskās personas maksātnespēju, ja izpildās Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 1. 2. 3. vai 4. punktu pazīmes.

☰ Gada pārskata iesniegšanas termiņa pagarinājums

Gada pārskata iesniegšanas termiņš pagarināts par 3 mēnešiem no likumā noteiktā iesniegšanas termiņa.

PAPILDU KONSULTĀCIJAS:

Eduards Dzintars
Jurists, nodokļu konsultants

eduardus.dzintars@ellex.lv

